

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

LXII. Nullus est consilio, dummodo fraudulentum non fuerit, obligatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

REGULA LXI.

Quod ob gratiam alicujus conceditur, non est in ejus dispendium retorquendum.

Quæres. Quis hujus Regulæ sensus ?

R. Quod alicui velut favor, gratia, & beneficium conceditur, non est sinistra eò trahendum interpretatione, ut in onus, incommodum cedat & detrimentum. Ratio est: quia datum ad unum effectum, in contrarium retorqueri non debet: quod fieret, si gratiam & favorem in onus & odium cedere permitteretur.

Exempla sunt: 1mo. Antiquitus annus novitiatus tam in favorem Novitii quam monasterii fuit indultus: ideòque si quis de consensu Capituli in ordine non mendicantium ante novitiatus complementum professionem emittebat, valida erat professio, ne illud, quod à Jure in favorem erat introdu-

ctum, cederet in gravamen. *Cap. ad Apostolicam. 16. de Regular.* Modò completus Novitiatus annus ad substantiam pertinet professionis, ut ex universali liquet Tridentini Sanctione. 2do. In *Can. charitatem. 45. caus. 12. q. 2.* statuitur, quod datus Ecclesiæ Oeconomus pro inventarii confectione nihil sibi tollere vel reservare debeat, ne favore Ecclesiæ introducta eidem damnosa sit inventarii confectio. 3^{tio}. Minor ætate in Spiritualibus pro majore habetur. *Cap. fin. de judic. in 6.* attamen si in beneficii renuntiatione minorem lædè contingat, ex beneficio ætate minoribus competente restitutionem in integrum petere potest, ne Juris ille favor, quod in Spiritualibus pro majore habeatur, in gravamen detorqueatur.

REGULA LXII.

Nullus ex consilio, dummodo fraudulentum non fuerit, obligatur.

Quæres primò. Quis hujus Regulæ sensus ?

R. D. Schnorrenberg. in Reg. Jur.

R. Qui bonâ fide consilium dedit, nec reparare damnum, nec sufferre debet

X bet

bet incommodum, quod ex consilio dato præter intentionem & per accidens est subsecutum. Ratio est: quia nemo acceptum obligatur sequi consilium, sed quilibet prudens, an obsequi consilio expediat, explorare & deliberare potest ac debet: idèoque si damnum ex secuto accepit consilio, illud voluntariè est passus, sibi que imputet, necesse est. Hæc autem notanda venit inter mandatum & consilium differentia: quod mandans per mandatum mandatario imponat obligationem, quapropter mandans mandatarium, si quod incommodum ex mandati incurrat executione, indemnem servare tenetur, cum non proprio, sed principalis nomine mandati fiat executio; ac consulens minime obligat consilio, sed ut dicitur *Can. quisquis. 3. caus. 14. q. 1.* ubi consilium datur, offerentis arbitrium est; ubi præceptum, necessitas est servientis.

Quæres secundo. In quibus casibus consultor ex consilio obligatur?

32. Cum *Glossa in Regulam præsentem* distinguendo; aut consilium datur circa contractum vel quasi contractum, aut circa maleficium, vel quasi: 1mo. Si circa contractum non fraudulentum datur consilium, consulens secundùm Regulam ex consilio non tenetur: 2do, si consilium circa contractum fuerit

fraudulentum, ei, cui consuluit, actione de dolo consultor obligatur. Exemplum est in *L. quod si, cum scires. 8. ff. de dolo mal.* ubi hic casus: Titius sciens Cajum non esse solvendo, cui ille summam 100 crediderat, mihi consulit, ut credam Cajo 100. in finem, ut Titius hoc modo sortem creditam recipiat; Titius ob fraudulentum consilium mihi de doli tenetur actione. 3^{tio}. Si datur consilium ad maleficium vel quasi, tenetur consultor ex consilio non illi, cui consulit, cum huic injuriam non fecerit, etsi juxta Theologos contra charitatem scandalo directo graviter deliquerit, sed illi contra quem consuluit, non actione de dolo, sed nomine maleficii obligatur; nam si homicidium consuluit homicida, si vero fugam vel furtum consuluit, fur & servi corruptor esse non dubitatur.

Quæres tertio. Quæ Regulæ exceptio?

32. Excipiuntur Assessores Judiciales, Consilarii Principum, advocati, medici confessarii, qui ex imperito tenentur consilio; culpa enim lata dolo æquiparatur: qui autem officium suscipit aut administrat, aut profiretur artem, necessariam non instructus scientiam, culpam latam committere dignoscit.

C A S U S.

Ad utramque Regulam.

Klariana ancilla hero suo uxorem seniculam & querulosam habenti dat consilium, ut ei pultem Hispanicam præpararet, (A) à quo per confessarium

rium deterritus exspectare voluit, usque dum per mortem naturalem à malo liberaretur. Interea cum *Kiliana* magis indies familiari herus peccat, quæ se concepisse advertens, magis ac magis eum incitat, ut uxorem occidat, vel ad minus non nimium confortantes medicinas præbeat. (B) hæc si non faceret, abituram se & commissum adulterium propalaturam minatur. (C) Herus ad consilium confessorii, ut *Kilianam* placeret, scripto promittit *1mo*, quod prolem ex adulterio secururam alere, *2do* *Kilianam*, quamdiu vixerit uxor, velut conjugem tractare, *3tio* uxore mortuâ eam more honesto in facie Ecclesiæ ducere velit. (C) *Kiliana* quia inconstanti hero non fidebat, habito consilio cum Juris consulto petit *1mo*, ut herus prædicta tria juret: *2do*, de quolibet sepa-

ratim det manum suam, ut eò facilius ad omnium promissorum observantiam adigi possit, quæ facit herus. (E) Ast mortuâ post medium annum uxore à prudentiori confessorio instructus *Kilianam* ducere recusat. (F) Quæ iterum convenit, & obtendit factam post mortem uxoris matrimonii promissionem quam per propriam heri manum probat, cujus datum mutaverat Notarius. (G) Herus *1mo* negat se unquam *Kiliana* matrimonium promississe, cum autem propriâ manu convinceretur, promissionem ante mortem uxoris factam confitetur. (H) At cum propriam allegando turpitudinem scedam ante mortem uxoris datam esse probare non posset, ut *Kilianam* ducat, vel ei mille imperiales solvat, condemnatur. (I)

RESOLUTIO.

(A) Consilium datum est maleficium, quod si secutum fuisset, *Kiliana* maleficiatæ ad satisfactionem vel restitutionem obligata foret.

(B) Quia homicidium secutum non erat, impedimentum criminis necdum exstabat, nec illud ex solo adulterio, conspiratione effectum non habente, ortum habet. Si directè vel indirectè maritus uxorem occidisset ex consilio *Kiliana* herum ducendi intentione, jam ex hoc solo capite, præscindendo ab adulterio, criminis fuisset impedimentum.

(C) Consilium per tales minas factum fraudulentum fuit: idèoque per

Reg. 62. de damnis ex eo hero secutis teneretur.

(D) Consilium confessorii fraudulentum est, quia ex crassa ignorantia datum ad reparationem damnorum inde obvenientium obligat. Ad *1mum* tenebatur herus: per *2dum* in proxima peccandi occasione fovebatur: per *3tium* criminis incurrit impedimentum: quapropter promissio quoad duo extrema illicita erat & invalida.

(E) Consilium Advocati non *Kiliana* sed heri respectu fraudulentum erat, inde consiliarius Advocatus non illi sed huic ad damna secuta obligabatur. Juramentum quoque utpote rei illicitæ valorem non obtinebat. X 2 (F)

(F) Rectè eam ducere recusabat , quia matrimoniali conjunctioni criminis impedimentum obstabat.

(G) Notarius falsarius ad omnia damna hero ex crimine falsi accidentia in *Kiliana* defectu tenebatur.

(H) Exceptio heri, si eam probare po-

tuisset, intentionem *Kiliana* exclusisset.

(I) Cum ergo ipsam probare nequeat, hinc servato Juris ordine justè condemnatur, & quia *Kilianam* sine dispensatione in impedimento criminis ducere non potest, dictatam mulctam solvere obligatur.

REGULA LXIII.

Exceptionem objiciens non videtur de intentione adversarii confiteri.

Quæres primò, Quis hujus Regulæ sensus?

R. Reus actori ad actionem & intentionem ejus elidendam, exceptionem opponens, excipiendo actionem confiteri non censetur. In exemplo res clarior erit. Actor est, qui in Judicio aliquid petit, reus, à quo petitur. Actor petendo actionem instituit, reus excipiendo actionem elidit. Titius à Cajo rem suam velut actor repetit, Cajus excipit se rem illam habere titulo venditionis, donationis, aut permutationis &c. ex hoc tamen Titium actorem rei quæstionatæ dominium aliquando habuisse non confiterur: idèoque per exceptionem Caji Titius ab onere probandi se rei Dominum fuisse non liberatur. Iterum actor fundum à me titulo rei Judicatæ, titulo dispositionis Testamentariæ &c. exigit; ego Sententiam fuisse nullam, testamentum non subsi-

stere excipio; ex hoc tamen latam esse Sententiam, existere Testamentum non confiteor; idèoque adversarius Sententiæ pronuntiationem & testamenti confessionem probare tenetur. Ratio Regulæ est: quia contra exceptionis foret naturam, ut per quam actoris intentionem elidere volo, illam confitendo corroborem; qua de causa tacitam habet conditionem, si actor suam intentionem ut dominium rei, quod vendicat, Sententiam latam, ex qua rem judicatam petit, testamentum conditum, ex quo hæreditatem postulat, probaverit, ego excipio, quod rem titulo venditionis habeam, quod sententia lata sit nulla, quod Testamentum præsumtum sit ruptum.

Quæres secundo. Quæ ab hac Regulæ exceptio?

R. Excipitur, nisi reus absolute affirmaret. Ut in exemplo: accusatus sum de